

Javna služba nalog
genske banke v
živinoreji

Univerza
v Ljubljani *Biotehniška*
fakulteta

Izdajatelj: Javna služba nalog genske banke v živinoreji
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko
Spletna stran: <http://www.genska-banka.si>
E-pošta: genska.banka@bf.uni-lj.si

Zveza društev rejcev drobnice Slovenije
drobnica@km-z.si

Izvedba: Kmetijska založba, d.o.o.
Tisk: Tiskarna Grešovnik
Avgust 2018

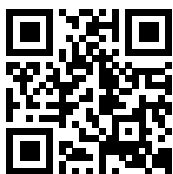

Foto: Tina Korinšek

Foto: Vida Rezar

Javna služba nalog
genske banke v
živinoreji

Univerza
v Ljubljani *Biotehniška*
fakulteta

Drežniška koza

Slovenska avtohtona pasma

Izvor in razvoj pasme

Drežniška koza izvira z območja Posočja, iz okolice Bovca in Drežnice, po kateri je dobila tudi ime. Na tem območju je bila reja koz razvita že v preteklosti, saj naravne razmere niso dopuščale intenzivne živinoreje. Domača koza, iz katere izhaja drežniška koza, je bila že v preteklosti pomemben in bogat vir mesa, mleka in mlečnih izdelkov.

Značilnosti pasme

Značilna je razlikost v barvi dlake in barvnih vzorcev (oranžna, sive dlake med črnimi ...), prevladujejo pa živali temnejših barv (črne, črnorjave). Kozli tehtajo od 65 do 80 kg in imajo višino vihra od 65 do 75 cm, koze pa so težke od 45 do 60 kg in imajo višino vihra od 60 do 70 cm. Rogovi pri kozlih lahko dosežejo v dolžino tudi en meter, v večini primerov so rogate tudi koze. Povprečna mlečnost drežniških koz vključenih v kontrolo mlečnosti je približno 360 kg mleka v laktaciji s 4,3 % maščobe in 3,4 % beljakovin, v najboljši reji pa priredijo več kot 500 kg mleka. Povprečno število rojenih kozličev je 1,36 pri živalih v mlečnem tipu in 1,07 pri živalih v mesnem tipu.

Ali ste vedeli ...

... da rejci drežniške koze, ki imajo oranžno barvo dlake imenujejo rumene, če so spredaj svetle, zadaj pa temne jih imenujejo golobaste, s poudarjeno belo barvo vajsaste ali bajsaste, živalim s sivim vzorcem (bele dlake med črnimi) pa pravijo zelene?

Razširjenost pasme in ogroženost

Drežniška koza je najmanj številčna pasma med slovenskimi avtohtonimi pasmami domačih živali. V izvorno rodovniško knjigo je vpisanih okoli 650 plemenskih živali. Reje so skoncentrirane na severozahodni del Slovenije. Pasma ima kritično stopnjo ogroženosti.

Namen reje in izdeliki

V preteklosti sta se glede na namen reje oblikovala dva tipa drežniške koze, kar se je ohranilo do danes. Na območju Bovca redijo drežniško kozo za prirajo mleka, na območju Drežnice pa za prirajo mesa. Živali v mlečnem tipu rejci poleti večinoma pasejo na bovški planini Bošca, kjer izdelujejo odlične mlečne izdelke iz surovega polnomastnega kozjega ali mešanega kozjega in kravjega mleka. Živali v mesnem tipu več kot polovico leta pasejo v visokogorju na območju Krasjega vrha. S pašo v visokogorju se ohranja biotska raznovrstnost, krajina, slovenska naravna in kulturna dediščina, tehnologija ... Kozliče namenjene za zakol večinoma prodajo v času Velike noči, njihovo meso pa je cenjeno in iskano v vrhunski kulinariki.

Foto: Metka Žan

Foto: Metka Žan

Foto: Metka Žan

Foto: Metka Žan